

vel skulde der oprettes nogle Hjem, men det skulde ikke være selvstændige Hjem, Brugene skulde ikke være saa store, at man skulde have Drivkraft paa dem. Der vil være Medlemmer her til Stede, der kan attestere, at dette er rigtigt, ogsaa Medlemmer indenfor den højtærede Ministers eget Parti. Og hvorfor skulde man ikke have Drivkraft? Naturligvis for at man skulde henvende sig til andre for at faa den og derved komme i et større eller mindre Afhængighedsforhold. Det har vi hele Tiden fremhævet var uheldigt. Og selv om man nu er gaaet til Udvidelse af Husmandslovgivningen, er samtidig Stigningen baade paa Jord og andre Ting fulgt med, saa at man praktisk talt ikke er kommet videre end ved den første Husmandslov, i alt Fald ikke nævneværdigt videre. Derfor ønsker vi, at man for en Gangs Skyld skulde tage et virkelig godt Skridt, ikke de smaa Trin, saa at man stadig er bagefter, men for en Gangs Skyld et Skridt, saa at man kan følge med Udviklingen, og disse Folk kan blive virkelig selvstændige.

Nu siger den højtærede Minister, at de paagældende skal have Lov til at faa et større Brug, som man udnytter paa den Maade, at man i Begyndelsen har lidt mindre Besætning, og at man kan opnaa en Kredit. Hvis man ikke kan erhverve sig denne Kredit, er man ikke rigtig værdig til at faa et saadant Brug, saaledes forstod jeg i alt Fald Ministerens Udtalelse; det er ikke absolut ordret, men saaledes var Meningen. Ministeren mente, at det vil være forholdsvis let at erhverve en saadan Kredit. Hvis den højtærede Minister var lige saa bevandret i disse Forhold som jeg, vilde han imidlertid vide lidt om, hvor let det er. For det første er det ikke saa rart at gaa hen til Venner og Bekendte og bede dem om at kautionere for Laan i Sparekasser eller andre Pengeinstitutter. Og selv om man kan faa disse Kautionister, kan man jo kun faa Laan til meget høje Renter og mod store Afdrag. De, der arbejder under slige Vilkaar, vil, saaledes som Tilfældet har været for min Person, vide, at det er ingenlunde lysteligt. Jeg har ikke det mindste imod, at vi stiller Krav til de unge, der skal have disse Brug, men Kravene skal ikke være større, end de med Rimelighed kan opfyldes. Og de Krav, der her stilles, er efter min Mening for store.

Den højtærede Minister syntes, at jeg kæmpede mod Vejrmøller. Det ved jeg dog ikke. Den, jeg for Tiden kæmper imod, er Landbrugsministeren, og jeg kæmper

mod alle dem, der er imod Ekspropriation af Jord paa de alt for store Gaarde. Om det skal sættes i Forbindelse med Vejrmøller — ja ja, jeg har ikke noget imod det. Den højtærede Minister mente, at Ekspropriation af Jord kunde være i højeste Grad farlig for den rolige Udvikling. Han kunde ikke tænke sig et Nævn, der kunne bestemme om det samfundsmæssige Hensyn var til Stede for, at der kunde eksproprieres Jord. Jeg vilde ikke være betænkelig ved at sidde i et saadant Nævn, selv om det skulde forme sig saaledes, at jeg alene fik Afgørelsen, idet der kunde staa to Mindretal overfor hinanden, og et enkelt Medlem kom til at afgøre Sagen. Jeg vilde ikke genere mig ved at træffe en saadan Afgørelse efter Lovens Regler om Ekspropriation. Jeg tror heller ikke, der sker nogen samfundsmæssig Skade ved, at man eksproprierer $\frac{1}{10}$ af Jorden paa Gaarde, der har et Tilliggende af 150 Td. Land af den Beskaffenhed, som det er foreslaaet, og endnu mindre, om man eksproprierer fra Gaarde, der har et større Areal. Tværtimod, jeg tror, det vil fremme en god og sund Samfundsudvikling. Hvis man bliver ved at holde paa Ejendomsretten i den Udstrækning, hvori Landbrugsministeren og hans Meningsfæller gør det, vil det efter min Mening før eller senere komme til en økonomisk Katastrophe, fordi det er ganske umuligt, at vor Industri kan tage hele det Fødselsoverskud, som Landbruget afleverer. Den højtærede Minister sagde, at Ejendomsretten var noget, som allerede Børnene stiftede Bekendtskab med. Det er til en vis Grad rigtigt. Man ser undertiden Børn slaas om mit og dit, men det forekommer mig, at med Børnene er det næsten altid saaledes, at det, der er deres eget, skal de nok passe paa, og det, der er dit, skal de ogsaa have fat paa, og kan de ikke faa det paa anden Maade, tager de det ved direkte Aktion (*Landbrugsministeren*: Det er daarlige Børn). Ja, men saa er der desværre mange daarlige Børn; jeg ved ikke, om Landbrugsministeren har nogen af dem, men jeg har i hvert Fald set mange af den Slags. Det er netop denne Aktion, jeg synes vi skulde undgaa, og det kan vi, hvis vi vil gaa den Vej: at ekspropriere en Del af den Jord, der hører til de meget store Gaarde, som den højtærede Minister i Øjeblikket vogter om.

Den højtærede Landbrugsminister fortalte noget om, at Jordprisen egentlig ikke var steget ret meget. Jeg har nok lagt Mærke til, at der under Forhandlingerne i Folketinget var nogle Tryllekunstnere, der mente, at Jorden kunde fremskaffes til en